

Lietuvos gyventojų požiūris į teismus

Dr. Eglė Vileikienė

Vidaus reikalų ministerijos
Viešojo saugumo politikos departamento
vyriausioji specialistė

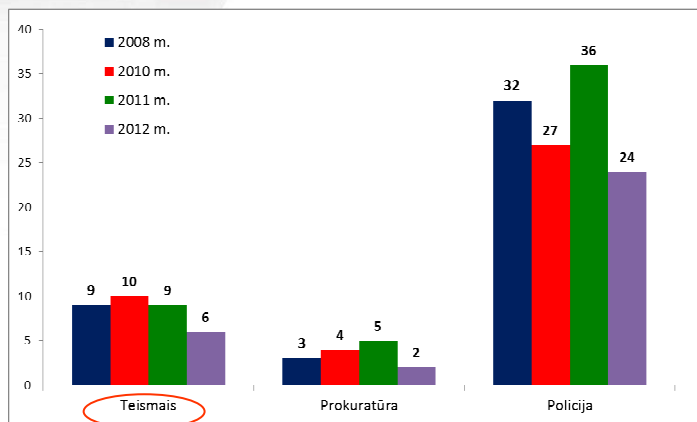
Nacionalinė teismų administracija
2013.02.26

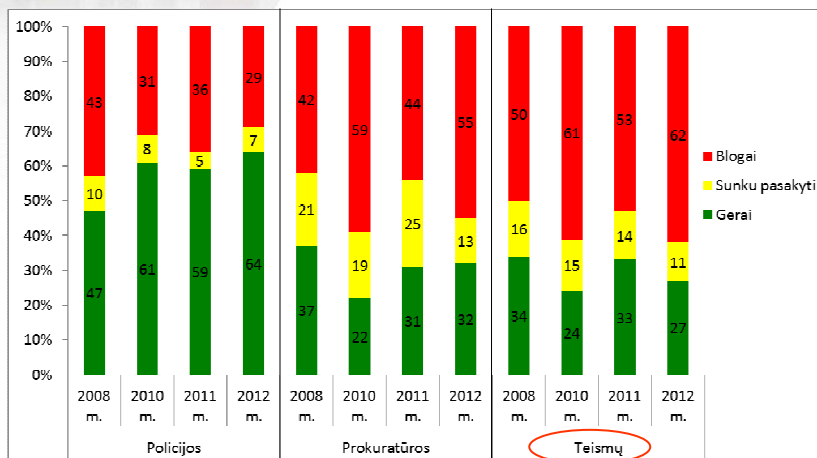
Tyrimo metodika

- Reprezentatyvi Lietuvos gyventojų apklausa VRM ir Policijos departamento prie VRM užsakymu buvo atlikta 2012 m. rugpjūčio 9 – spalio 8 d. Pagal parengtą klausimyną apklausą atliko „Baltijos tyrimai”.
- Visose Lietuvos savivaldybėse individualių interviu būdu buvo apklausti 15-74 m. gyventojai (atlikti 3022 interviu).
- Buvo panaudota daugiapakopė tikimybinė atranka. Respondentų atranka parengta taip, kad kiekvienas Lietuvos gyventojas turėtų vienodą tikimybę būti apklaustas.
- Tyrimo rezultatų statistinė paklaida neviršija 1,8 proc. esant 95 proc. patikimumui.
- 2012 m. apklausos rezultatai lyginami su ankstesnių apklausų duomenimis.

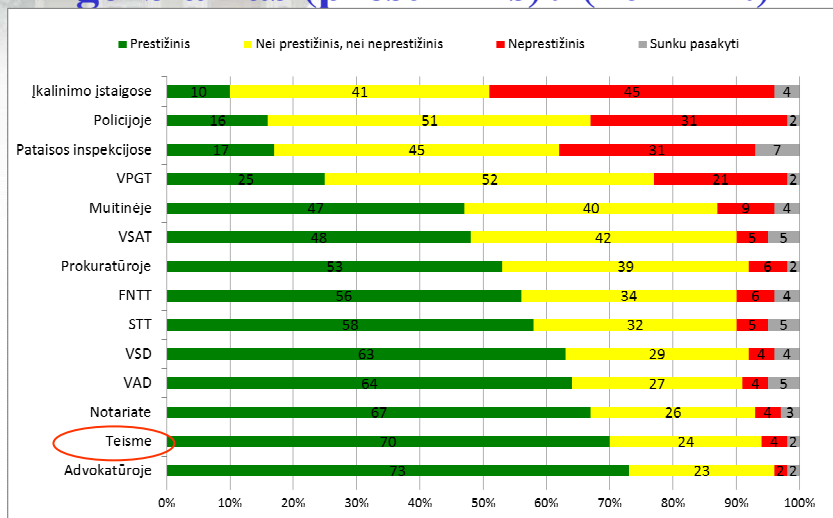
Gyventojai, per paskutinius 5 m. turėję reikalų su šiomis įstaigomis

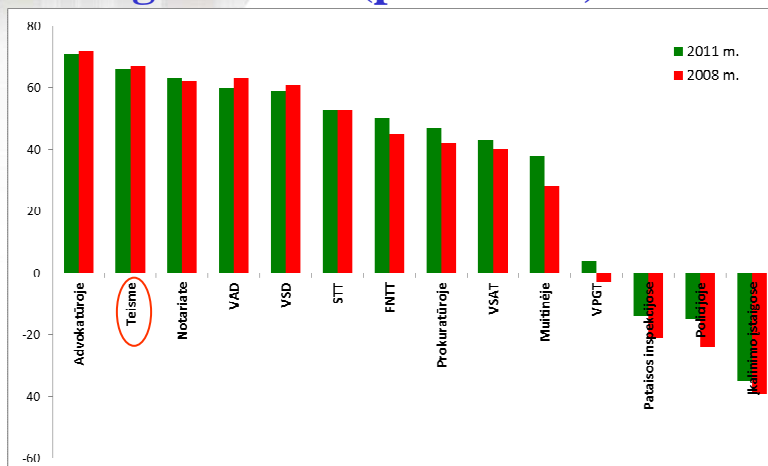
Institucijų darbo vertinimas 2008-2012 m.

Ar darbas šiose institucijose yra gerbiamas (prestižinis)? (2011 m.)

Ar darbas šiose institucijose yra gerbiamas (prestižinis)?

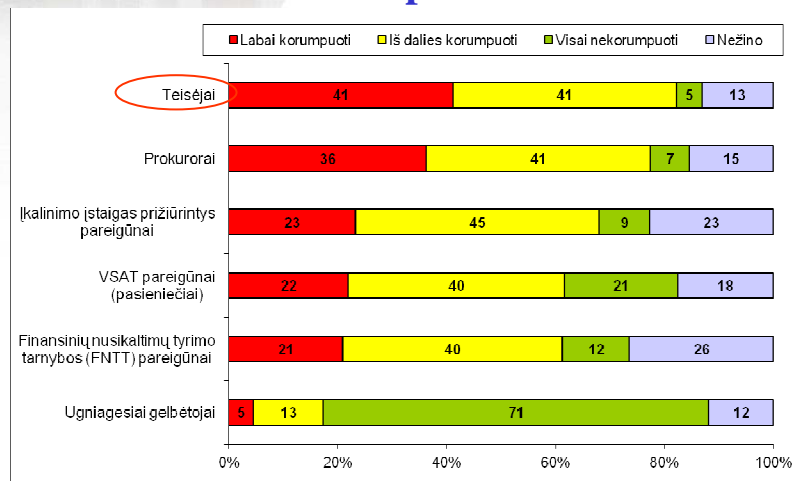
Socialiniai demografiniai veiksniai, turintys įtakos teismų vertinimui

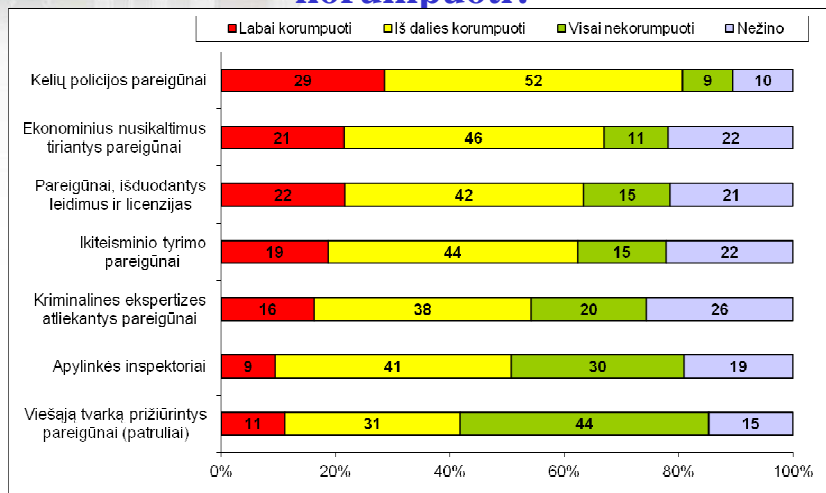
	Turėjo reikalų	Pasitikė jimas	Darbo vertinimas	Darbo prestižas
Lytis	N. s.	N. s.	N. s.	N. s.
15-19 m.	N. s.	Pasitikti labiau	Geriau vertina	Geriau vertina
20-29 m.	N. s.	N. s.	N. s.	N. s.
30-39 m.	Dažniau turėjo reikalų	N. s.	N. s.	N. s.
40-49 m.	N. s.	N. s.	N. s.	N. s.
50-59 m.	N. s.	N. s.	N. s.	N. s.
60 ir daugiau	N. s.	N. s.	N. s.	N. s.
Pradinis ir pagrindinis	Rečiau turėjo reikalų	Pasitikti labiau	Geriau vertina	N. s.
Vidurinis	N. s.	N. s.	N. s.	N. s.
Aukštesnysis	N. s.	N. s.	N. s.	N. s.
Aukštas	Dažniau turėjo reikalų	N. s.	N. s.	N. s.
Didieji miesta	Dažniau turėjo reikalų	N. s.	N. s.	Geriau vertina
Miestai	N. s.	N. s.	N. s.	N. s.
Kaimo vietovė	N. s.	N. s.	N. s.	N. s.

N. s. – nėra statistiškai reikšmingų skirtumų

Ar šiose srityse dirbantys pareigūnai yra korumpuoti?

Ar šiose srityse dirbantys pareigūnai yra korumpuoti?

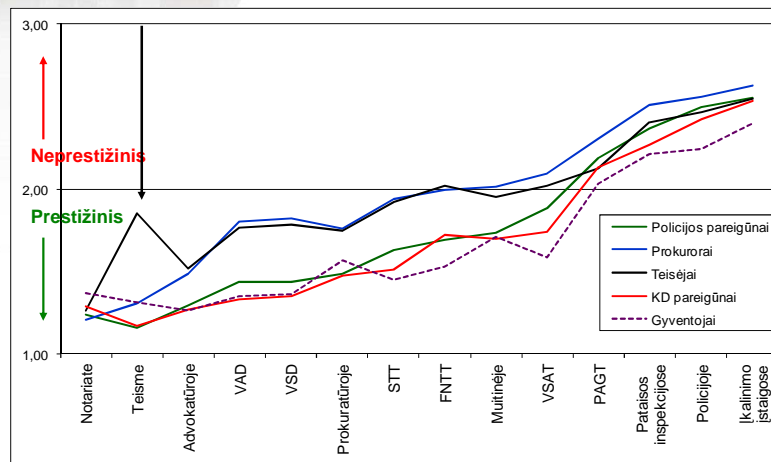
Išvados

- Tik nedidelė gyventojų dalis tiesiogiai susiduria su teismais. Dažniausiai su teismais turi reikalų 30-39 m., turintys aukštąjį universitetinį išsilavinimą ir didmiesčių (ypač Vilniaus) gyventojai.
- Tiriamuoju laikotarpiu gyventojai gana neigiamai vertino teismų darbą. Panašus požiūris nedaug pakito nuo 2008 m. Palyginti su kitais, teismus geriau vertina jauniausi (15-19 m.) ir žemesnį nei vidurinį išsilavinimą turintys asmenys.
- Teismų vertinimas siejamas su įsitikinimu apie korupcijos paplitimą šiose institucijose. Gyventojai, manantys, kad teisėjai yra korumpuoti, daug mažiau pasitiki teismais ir labiau neigiamai vertina jų darbą.
- Turėjusieji ir neturėjusieji reikalų su teismais juos vertina panašiai.
- Gyventojai nesieja teismų darbo su saugumo jausmu ir kriminogeninės situacijos vertinimu.

2008 m. pareigūnų atrankos duomenys

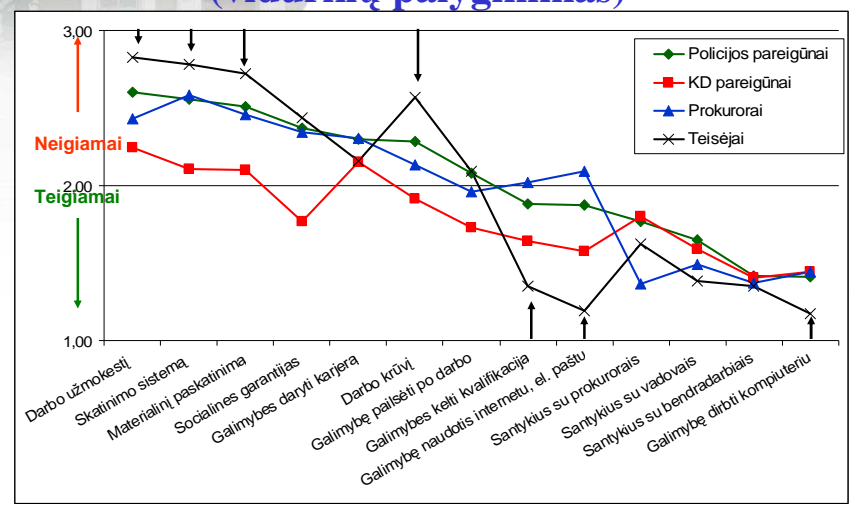
	Planuota apklausti	Apklausta	Realizuotos atrankos dydis %
Policijos pareigūnai	1050	1024	98
Prokurorai	320	320	100
Teisėjai	280	251	90
Kalėjimų departamento pareigūnai iš jų:	450	435	97
Pataisos namų pareigūnai	276	263	95
Pataisos inspekcijų pareigūnai	174	172	99
Visi pareigūnai	2100	2030	97

Ar darbas šiose institucijose prestižinis? (vidurkių palyginimas)

Darbo sąlygų vertinimas (vidurkių palyginimas)

Klausimai